

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-619/22-L

Název	Mateřská škola "Čtyřlístek", Liberec, Horská 166/27, příspěvková organizace
Sídlo	Horská 166/27, Liberec XIV-Ruprechtice, 460 14 Liberec
E-mail	ms30.lbc@volny.cz
IČ	727 429 76
Identifikátor	600 079 287
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jaroslava Kalinová
Zřizovatel	Statutární město Liberec
Místa inspekční činnosti	Horská 166/27, Liberec XIV-Ruprechtice, 460 14 Liberec Markova 1334/10, Liberec 14, 460 14 Liberec
Termín inspekční činnosti	21. – 23. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Mateřská škola "Čtyřlístek", Liberec, Horská 166/27, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny, která poskytuje stravování dětem a zaměstnancům školy. Předškolní vzdělávání se uskutečňuje ve dvou samostatně situovaných budovách. Nejvyšší povolený počet dětí ve škole je 134, v době inspekční činnosti se jich v pěti třídách MŠ vzdělávalo celkem 123. Z tohoto počtu bylo 34 dětí v povinném předškolním vzdělávání, čtyři z nich s odkladem školní docházky, dvě s odlišným mateřským jazykem a jedno dítě mladší tří let. Podrobné informace o činnosti školy lze získat na webových stránkách www.msctyrlistekliberec.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působící ve vedoucí pozici od roku 2010 usiluje o systematické zlepšování podmínek pro předškolní vzdělávání dětí a jeho postupné zkvalitňování. V samostatném strategickém dokumentu stanovila dlouhodobé koncepční záměry na období let 2017 – 2022, na jejichž tvorbě se aktivně podílely také pracovnice školy. Na základě závěrů vyplývajících z průběžného sledování a vyhodnocování stanovených priorit se ředitelka školy v minulém období podařilo uskutečnit celkovou digitalizaci školy a její vybavení interaktivními pomůckami, prohloubit odborné znalosti učitelek v oblasti inkluzivního vzdělávání a zčásti také uplatňovat moderní trendy v předškolním vzdělávání. Vzhledem k finanční náročnosti se naopak dosud nepodařilo revitalizovat a zásadně obnovit vybavení školních zahrad.

Přenesení administrativních a provozních pravomocí na svou zástupkyni umožnilo ředitelce školy zabývat se intenzivní kontrolní, hospitační a evaluační činností. Dostatečně častými hospitacemi získává přehled o úrovni pedagogické práce všech učitelek. Ve zpracovaných záznamech však převažuje popis zhlédnutého vzdělávacího bloku, konkrétní cíl hospitační činnosti a zejména adekvátní doporučení většinou chybí. Poskytovaná zpětná vazba tak učitelky v potřebné míře nepodněcuje k využívání pestrých metod a forem práce, individualizaci vzdělávání. Naopak velmi úspěšná je ředitelka školy ve stanovení a uplatňování evaluačních nástrojů (např. pravidelné dotazníkové šetření s rodiči dětí a zaměstnanci školy, hodnocení adaptačního programu pro nově přijaté děti, mentoringu začínajících učitelek), které efektivně využívá při pravidelném vyhodnocování podmínek, průběhu a výsledků předškolního vzdělávání. Četná a programově bohatá jednání pedagogické rady se zaměřují na sdílení zkušeností vyučujících z absolvovaných kurzů a vzájemných hospitací, tvorbu metodických materiálů, pedagogickou diskusi k dokumentům školy či identifikaci bezpečnostních rizik při vzdělávání dětí. Ředitelka školy je rovněž využívá k projednávání navrhovaných opatření vyplývajících z evaluační činnosti. Přenos informací mezi zaměstnanci školy je funkční, v době distančního vzdělávání byl rozšířen o využívání sociálních sítí.

Plně kvalifikovaný pedagogický tým tvoří zkušené i začínající učitelky, kterým se velmi intenzivně a systematicky věnují přidělené mentorky. Pravidelně realizované schůzky s vedením školy i vzájemné hospitace zvyšují jejich profesní kompetence. Východiskem pro stanovení dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou ředitelkou školy vymezené záměry, uskutečňované individuální pohovory se všemi učitelkami a zpracované plány osobnostního rozvoje. Poznatky a dovednosti získané z absolvovaných seminářů vyučující i ředitelka školy účelně uplatňovaly při vzdělávání dětí i řízení školy.

Materiální podmínky pro realizaci předškolního vzdělávání jsou uspokojivé. Ředitelka školy postupně obohacuje a obnovuje vybavení školy moderními stavebnicemi, učebními pomůckami i sportovním náčiním pro vnitřní a venkovní pohybové aktivity dětí. Optimální

ovšem není zázemí obou školních zahrad, zejména pak v ulici Horská. Děti zde mají méně příležitostí a herních prvků pro rozvoj pohybové zdatnosti, environmentálních dovedností či relaxaci. Kromě finančních prostředků z obvyklých zdrojů hospodařila škola také se sponzorskými peněžními dary a financemi z projektu evropských strukturálních fondů, které účelně využila k nákupu tiskárny a magnetických stavebnic, sdílení zkušeností s pedagogy jiné mateřské školy a realizaci projektových dnů (např. Logopedické hrátky, Dětská olympiáda, Hudební hrátky). Plynulý přechod dětí na další stupeň vzdělávání podpořila MŠ zapojením do projektu Férová škola.

Bezpečnosti a ochraně zdraví dětí věnují učitelky a ředitelka školy náležitou pozornost. Pravidelným seznamováním dětí s riziky ohrožujícími jejich zdraví a poučováním o bezpečném chování během školního roku škola předchází jejich úrazům. Rovněž vstupy do budov škol a na školní zahrady jsou řádně zabezpečeny proti vniknutí cizích osob a samovolnému odchodu dětí uzamčením, kódovacím a kamerovým systémem.

Škola zajišťuje pro děti stravování v souladu se zdravým životním stylem. Děti jsou přirozeně motivovány ke konzumaci nových druhů potravin. Příležitostí ke zlepšení je zvyšovat spotřebu ovoce a zeleniny, intenzivněji zapojovat děti do sebeobsluhy při přípravě stolování v obou budovách školy. Celodenně zajišťovaný pitný režim byl dostupný ve všech třídách, učitelky k jeho intenzivnímu využívání děti ne vždy dostatečně pobízely.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání dětí probíhalo v souladu s nastavenými integrovanými bloky danými školním vzdělávacím programem. Dílčí cíle byly zpravidla stanoveny pro všechny vzdělávací oblasti, což mělo pozitivní dopad na kontinuitu vzdělávání. Podnětná, tematicky provázaná vzdělávací nabídka vycházela z vymezených cílů. Její zaměření se účelně odráželo v uskutečňovaných aktivitách během celodenního programu. Méně systematicky se do plánování řízených činností promítaly výstupy z pedagogické diagnostiky. Vyučující se dostatečně nezabývaly diferenciací svých záměrů a následně přípravou a realizací vzdělávací nabídky s odlišnou náročností, která by zohledňovala individuální schopnosti a reálné možnosti dětí. Účinnou motivací a poskytováním dostatečného prostoru pro sebeuplatnění se učitelkám podařilo úspěšně začlenit děti s odlišným mateřským jazykem do kolektivu vrstevníků.

Průběh vzdělávání se ve všech třídách vyznačoval příznivým psychosociálním klimatem, což mělo pozitivní dopad na vztahy mezi dětmi i vlastní proces učení. Učitelky se chovaly k dětem vstřícně, průběžně sledovaly jejich potřeby, dodávaly jim pocit důvěry a bezpečí. Partnerský přístup byl v průběhu inspekční činnosti patrný také při komunikaci se zákonnými zástupci dětí. Během dne se vyučující zaměřovaly na hodnocení činností jednotlivých dětí, převažovala však jednotná paušální pochvala. V menší míře uplatňovaly efektivní zpětnou vazbu k jejich vzdělávacím pokrokům, nedostatečně využívaly možnosti formativního hodnocení. Pedagogům se také nedařilo vést děti k sebereflexi v rámci svých činností a postupně vytvářet základy vrstevnického hodnocení.

Spontánní aktivity si děti volily podle svého zájmu. Vyučující při nich cíleně podporovaly rozvoj jejich pracovních, konstruktivních, pohybových i grafomotorických dovedností, k čemuž účelně využívaly pestrý výběr didaktických i interaktivních pomůcek. K rozvoji jemné motoriky ruky a fantazijních představ dětí učitelky pravidelně využívaly práci s keramickou hmotou. Část didakticky zacílených činností učitelky realizovaly frontálně. Zpravidla je provázel prožitkový způsob učení spočívající ve využití didaktických her, pohybových či hudebních aktivit. Učitelky u dětí cíleně rozvíjely řečové a komunikační

dovednosti, paměť a pozornost, zdokonalovaly jejich smyslové vnímání. Odpovídající pozornost také věnovaly upevňování zdvořilostních a hygienických pravidel. Během řízených činností však většinou kladly menší důraz na zařazování skupinových kooperativních aktivit. Děti tak v některých třídách nedostatečně podněcovaly k samostatnému rozhodování, spolupráci, vyjednávání a respektování názorů druhých. Učitelky do denního programu pravidelně zařazovaly pohybové aktivity relaxačního i zdravotně preventivního charakteru, v některých třídách však s nedostatečným důrazem na jejich metodickou správnost provedení. K posilování fyzické zdatnosti dětí přispívaly také pravidelné lekce plavání a týdenní kurz lyžování. Zdraví dětí byly též prospěšné pravidelné návštěvy solné jeskyně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Za účelem sledování pokroků jednotlivých dětí používají vyučující ve všech třídách diagnostické nástroje, které se liší nejen ve struktuře posuzovaných oblastí, ale i četností vedených záznamů. Obvykle chybí vymezení vhodných pedagogických opatření směřujících k nejbližšímu rozvoji dětí. Pedagogickou diagnostiku doplňují zakládané grafomotorické a výtvarné práce dětí, které účelně demonstrují jejich konkrétní osvojené dovednosti. Škola prozatím nevytvořila kvalitně vedená výběrová dětská portfolia motivující děti k jejich dalšímu učení a podporující komunikaci s učitelkami i zákonnými zástupci. Dílčí vzdělávací výsledky dětí s odlišným mateřským jazykem vyučující během školního roku sledují a evidují. Z předložené dokumentace a rozhovorů s vyučujícími však vyplynulo, že škola se zjištěnými poznatky dále systematicky nepracuje, nevyužívá je ke stanovování vzdělávacích cílů reagujících na individuální potřeby těchto dětí.

Ve sledovaných činnostech byly zřejmé dobré vzdělávací výsledky dětí ve vědomostní, pracovní i sociální oblasti. Vkusně vyzdobený interiér MŠ dětskými výtvarnými pracemi svědčil o jejich zručnosti a tvořivosti. Děti účelně používaly nabízené hračky a pomůcky, spolupracovaly při hře, respektovaly stanovená pravidla chování. Děti plnící povinné předškolní vzdělávání se dokázaly soustředit na zadané úkoly, řešit problémy a přirozeně komunikovat. Měly osvojeny elementární poznatky o číselných, matematických, časových i prostorových pojmech. Protože se vyučující intenzivně zaměřovaly na správné sezení dětí a koordinaci oka a ruky, většina z nich měla osvojen správný úchop psacího náčiní, uměla se i podepsat. V průběhu řízeného vzdělávacího bloku nebyly patrné schopnosti dětí prosazovat své postoje, rozhodovat o vlastních aktivitách, vyjednávat s vrstevníky a domluvit se na společném řešení zadávaných úkolů. Všechny děti zvládaly běžné úkony spojené s hygienou a oblékáním. Méně příležitostí měly k nácviku sebeobsluhy při přípravě stolování, naopak při úklidu nádobí a správném používání příboru byly samostatné. Získané znalosti, schopnosti a dovednosti zpravidla odpovídaly jejich individuálním předpokladům i očekávaným výstupům předškolního vzdělávání.

Vytvořením intenzivního adaptačního programu pro nově nastupující děti, častým pořádáním akcí se zákonnými zástupci a pravidelnými společnými konzultacemi se škole daří podporovat oboustranně vstřícnou komunikaci a spolupráci. Partnerstvím s místními i regionálními organizacemi MŠ rozšiřuje elementární poznatky a zdokonaluje dovednosti dětí v oblasti ekologie a ochrany životního prostředí. Pravidelnými návštěvami Městské knihovny Liberec vyučující podporují čtenářskou gramotnost dětí, prostřednictvím četných setkání v místním senior-centru a společnosti pro zdravotně a tělesně postižené spoluobčany rozvíjí jejich sociální gramotnost. V rámci přípravy dětí na další stupeň vzdělávání vyučující efektivně spolupracují se zřizovatelem i okolními základními školami. Rodiče se tak mohou zúčastnit besed s odborníky na téma školní zralost, předškoláci navštěvují 1. třídy základních

škol, zapojují se do programu „Předškoláček“ a účastní se akce „Běžíme si pro jedničku“. Prezentací vzdělávacích výsledků dětí na veřejnosti při slavnostech a kulturních akcích mimo jiné organizovaných zřizovatelem škola pozitivně prohlubuje vzájemné vztahy mezi pedagogy a dětmi, rodiči a veřejností.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ve škole k pozitivním změnám v oblasti řízení a evaluace pedagogického procesu, metodického vedení začínajících učitelů a odborného růstu vyučujících prostřednictvím vzájemných hospitací.
- V mateřské škole došlo k dílčí modernizaci materiálně-technického zázemí, vyučující i děti mají k dispozici výpočetní techniku.
- Škola se úspěšně zapojila do projektů spolufinancovaných z evropských strukturálních fondů. Tyto finanční prostředky využila na učební pomůcky, vzdělávání vyučujících i sdílení zkušeností s pedagogy z okolních škol.

Silné stránky

- Ředitelka je úspěšná v realizaci řady evaluačních aktivit, jejichž analýzou získává potřebné údaje pro další strategické plánování.
- Škola svým aktivním přístupem podporuje otevřené vztahy se zákonnými zástupci dětí. Účelnou spoluprací s místními i regionálními partnery využívá k rozšiřování poznatků a získávání dovedností dětí.
- Ředitelka školy usilovně podporuje vzájemnou spolupráci pedagogického týmu. Četné vzájemné hospitace, intenzivní a účinný adaptační program pro začínající učitelky a sdílení zkušeností s ostatními školami přispívají k jejich odbornému růstu.
- Učitelky se aktivně podílejí na rozvoji školy a spolupracují při tvorbě metodických materiálů. Prostřednictvím pravidelných pohovorů s vedením školy a dotazníkového šetření participují na vytváření zdravého školního klimatu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Příležitostí ke zlepšení činnosti školy je zefektivnit hospitační činnost ředitelky školy poskytováním důkladnější zpětné vazby učitelkám k realizovanému vzdělávacímu procesu.
- Při plánování a realizaci řízených činností vyučující dostatečně nediferencují vzdělávací záměry i nabídku činností s ohledem na úroveň schopností a dovedností dětí.
- Příležitostí ke zlepšení je postupné vedení dětí k sebehodnocení, vzájemnému vrstevnickému hodnocení a využití prvků formativního hodnocení jako prostředku rozvoje jejich osobnosti.
- Aktuálně uplatňovaný způsob realizace pedagogické diagnostiky je nejednotný, chybí navrhované postupy směřující k rozvoji dítěte.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na kvalitu hospitační činnosti, poskytovat vyučujícím konkrétní metodická doporučení ke zvyšování úrovně jejich pedagogické práce.
- Podporovat zdravé životní návyky dětí jejich důsledným vedením k využívání nabídky nápojů. Vést děti k maximální samostatnosti při přípravě a průběhu stolování.
- Zařazovat do vzdělávání dětí správně strukturované pohybové aktivity.
- Diferencovat důsledně vzdělávací záměry i nabídku řízených činností s ohledem na schopnosti a dovednosti dětí.
- Zařazovat do řízených vzdělávacích bloků skupinové kooperativní aktivity, zacílit pozornost na schopnost dětí spolupracovat s ostatními. Intenzivněji podporovat vlastní rozhodování dětí o činnostech, jejich schopnost vyjadřovat a obhajovat své názory.
- Zaměřit pozornost na sebereflexi dětí a vytváření základů vrstevnického hodnocení. Podporovat efektivitu učení dětí zařazováním formativního hodnocení všemi vyučujícími, zaměřit na tuto problematiku jejich další vzdělávání.
- Zefektivnit a sjednotit pedagogickou diagnostiku, získané poznatky využívat při práci s jednotlivci i celou třídou, definovat návrhy směřující ke stimulaci oslabených funkcí. Posílit využití výběrových portfolií dětí k diagnostickým účelům a podpoře komunikace.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Mateřské školy „Čtyřlístek“ ze dne 15. 6. 2016, s účinností od 1. 9. 2016 (schváleno usnesením zastupitelstva města č. 121/2016 ze dne 9. 6. 2016)
2. Jmenování do funkce ředitelky školy č. j. SKSK/526/10/JD ze dne 26. dubna 2010, s účinností od 1. května 2010
3. Potvrzení o setrvání ve funkci ředitelky mateřské školy po 31. 7. 2020 ze dne 6. 3. 2020
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení (MŠ a ŠJ) ze dne 18. 6. 2022
5. Výpis správního řízení č. j. OŠMTS-052/2016-VSR ze dne 19. 7. 2016 – změna v názvu ulice s platností od 1. 9. 2016
6. Výpis správního řízení č. j. OŠMTS-015/2013-RZS ze dne 8. 3. 2013 – změna v názvu ulice s platností od 8. 3. 2013
7. Rozhodnutí o zápisu do rejstříku škol a školských zařízení č. j. OŠMTS-094/2012-RZS ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských

- zařízení ze dne 17. 12. 2012, s účinností od 1. 1. 2013 (nejvyšší povolený počet dětí v MŠ a ŠJ 134)
8. Povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí ve třídě (MŠ Horská) pro školní rok 2021/2022 ze dne 24. 8. 2021
 9. Povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí ve třídě (MŠ Markova) pro školní rok 2021/2022 ze dne 31. 5. 2021
 10. Školní řád mateřské školy ze dne 31. 8. 2021, s účinností od 1. 9. 2021
 11. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný pro školní rok 2021/2022
 12. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí pro školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (včetně knih úrazů vedené ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022)
 13. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy – školní roky 2020/2021 a 2021/2022
 14. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení o absolvování akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
 15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2021/2022
 16. Rozvrh přímé pedagogické činnosti – školní rok 2021/2022
 17. Doklady o přijímání dětí, o průběhu vzdělávání a jeho ukončování – školní rok 2021/2022 (vzorek)
 18. Školní matrika – školní rok 2021/2022 (vzorek)
 19. Třídní knihy – školní rok 2021/2022
 20. Přehledy docházky dětí – školní rok 2021/2022 (vzorek)
 21. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání dětí (diagnostické záznamy a portfolia dětí) – školní rok 2021/2022 (vzorek)
 22. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní roky 2020/2021 a 2021/2022
 23. Hodnoticí dokumentace školy (hodnocení školního roku 2020/2021, hospitační činnost ředitelky školy – školní rok 2021/2022)
 24. Koncepce rozvoje školy na roky 2017 – 2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavlína Zahradníková Štěpánková,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Lenka Koutníková, školní inspektorka

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Mgr. Pavlína Zahradníková
Štěpánková v. r.

Ing. Lenka Koutníková v. r.

Bc. Irina Kopčanová v. r.

V Hradci Králové 12. 7. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jaroslava Kalinová,
ředitelka školy

Jaroslava Kalinová v. r.

V Liberci 20. 7. 2022